

To warto zobaczyć

Kościół Św. Marcina w Biskupicach - pierwotny kościół stanął w 1223 r. Nikle ślady gotyku można odnaleźć w późniejszej barokowej świątyni, ozdobionej wieżą wzorowaną na wieży Kościoła Mariackiego. W 1914 roku zniszczony obiekt został odbudowany. Z najstarszego wyposażenia zachowały się kamienny portal, natomiast ołtarze, chrzcielnica i stalle są z XVII i X w.

Kościół Znalezienia Krzyża Świętego w Łazanach - pierwotnie drewniany, istniał zapewne już w XIII w. Ufundowany przez Jakuba i Stanisława Lubomirskich. Obecnie budynek kościelny murowany, przeważnie w stylu późnogotyckim. Na terenie kościoła znajduje się wczesnobarokowy kamienny nagrobek fundatorów (1619), kamienna renesansowa chrzcielnica z końca XVI wieku. Na ścianach są epitafia z XVI i XVII wieku. Oryginalnym zabytkiem w zachrystii jest obmurowany pień dębu we wnętrzu którego znajduje się schowek na monstrancję.

Kościół pod wezwaniem św. Apostołów Piotra i Pawła w Bodzanowie - XVIII wieczny drewniany kościół wyposażony w cenne obrazy z XVII w. Kościół przebudowany i remontowany był w latach: 1870, 1910, 1923, a w 1910 r. od zachodu dobudowano kruchtę. Niska wieża, nakryta daszkiem o kształcie piramidy, wbudowana jest w korpus kościoła. Rokokowe ołtarze - główny i dwa boczne oraz boczny późnobarokowy, pochodzą z trzeciej ćwierci XVIII w.

Dworek w Jawczycach - zbudowany w roku 1935. Jako jedyna posiadłość dworska, majątek nie uległ parcelacji, ponieważ za radą lwowskiego adwokata Ludwika Szponera, który osiadł w Jawczycach, cały majątek został rozpisany na potomstwo. Do lat 70-tych w dworku mieściła się czteroklasowa Szkoła Podstawowa.

Dwór Klasycyzyczny w Łazanach - (I poł XIX w.) z portykiem o dwóch rzędach kolumn, zdobiąc od frontu dwa okna w stylu neogotyckim, co dowodzi, że właściciele przejęli się modą idącą

that time. There was even a salt well in Przebieczany owned by the convent of the Holy Sepulchre in Miechów.

There was a quarry called 'księży' in Biskupice in the Middle Ages, yet only a few could afford to buy the stone, e.g. the leaseholders of the Salt Mine in Wieliczka, who built the castle in Wieliczka which still exists. Such features of the land as: the diversity of soil, the vicinity of water supplies, vast forest areas - the source of building material - influenced the progress of colonization as well. For the above-mentioned features knight families and the church owned the land of the present day commune.

Places of Interest

St. Martin's church in Biskupice - the original church was constructed in 1223. Slight traces of gothic art may be found in the later baroque temple, embellished by a tower modelled on the St. Mary's Basilica tower in Cracow. The demolished church was rebuilt in 1914; a stone portal is the oldest furnishing, whereas the altars, baptismal font and the choir stalls are from the 10th and 17th century.

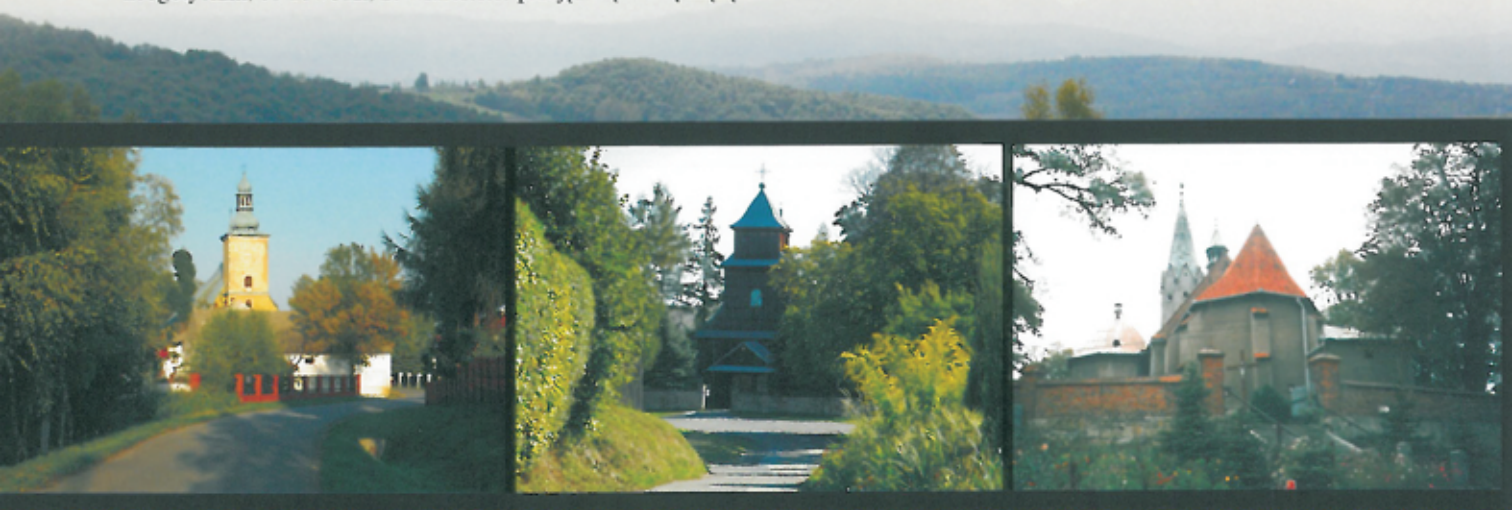
Finding of the Holy Cross church in Łazany - primarily wooden, it probably existed in the 13th century. The church was founded by Jakub and Stanisław Lubomirski. Currently, the church building is stone and brick, predominantly in the late gothic style. An early-baroque stone tomb of the founders (1619) and the late 16th century Renaissance stone baptismal font are in the church premises. There are 16th and 17th century epitaphs on the walls. An original monument may be found in the sacristy - an encased oak trunk with a monstrance container inside.

St. Peter and Paul Apostle's church in Bodzanów - the 18th century wooden church with valuable paintings from the 17th century. The church was reconstructed and renovated in 1870, 1910, 1923, and in 1910 a galilee was added to the western part of the church. Rococo altars - the main, two side ones and one Late Baroque side altar date back to the third quarter of the 18th century.

Manor house in Jawczyce - erected in 1935. It is one of the very few manors which was not morseled during the communist times. Owing to the advice of an advocate from Lviv - Ludwik Szponer, who settled in Jawczyce, the manor property was assigned to descendants. Until the 1970's a four-year elementary school was located in the manor house.

Neoclassical manor house in Łazany - (the first half of the 19th century) with a portico supported by two rows of columns. The portico decorates two front Gothic Revival style windows, which proves, that the owners followed the fashion from England - Romanticism. The complex includes: an annex, a cow-

z Anglii - romantyzmem. Do zabytkowego zespołu należą jeszcze: oficyna, obora, spichlerz oraz park krajobrazowy ze szpalerami grabowymi i starymi lipami.

Kurhany - Jawczyce wspomniane w dokumencie biskupa Nankersa z 1322 r. są słynne z tajemniczych kurhanów; z przelomu neolitu i wczesnej epoki brązu. Zostały odkryte przez P. Galasa w 1948 r. Kurhan usypany został z gliny podkarpackiej. W centralnej części mogiły leżały szczątki szkieletu, głową skierowaną na wschód. Zachowały się fragmenty mózgowcaszki, zęby oraz prawie całkowicie rozłożone kości udowe. Według ekspertyzy Zakładu Antropologii UJ są to resztki osobnika w starszym wieku, być może płci męskiej. W pobliżu górnej części prawego uda leżał dobrze zachowany denar krzyżowy z 1 połowy XI w. Przy lewym udzie szczątki silnie skorodowanego przedmiotu żelaznego z tulejką (dl. 11 cm) i jednostronnym ostrzem (dl. 5 cm).

Buk Amerykański w Jawczycach - Niezwykle rzadko występujące w Polsce 200-letnie drzewo. Jego charakterystycznymi cechami jest nie tylko wiek, wielkość ale również to, że trzy razy do roku zmienia zabarwienie. Od wiosennych zielonych, poprzez czerwone w okresie wakacji aż do barw złotej jesieni.

Pomnik Bohaterów Narodowych w Biskupicach - przypomina tragiczne losy synów tej ziemi, których miejsca wiecznego spoczynku większości nie są znane. Pomnik wzniesiono ku czci bohaterów II wojny światowej na pamiątkę wydarzeń jakie rozegrały się 8-10 grudnia 1943 roku.

Kaplica cmentarna w Łazanach - wysmukła budowla w stylu neogotyckim z 1893 roku jest dziełem budowniczego J. Sawickiego. Została ufundowana przez Duninów-Brzezińskich. W kaplicy znajduje się ich krypta grobowa. W portalu umieszczono herb rodu Łabędź. Około 2000 roku zewnętrzna elewacja kaplicy została odnowiona przez parafian.

shed, a granary and a landscape park with hornbeam hedges and old linden trees.

Kurgans - Jawczyce village, which was mentioned in Bishop Nankerus's document from 1322, is famous for mysterious kurgans from the turn of the Neolithic and the early Bronze Age. P. Galas discovered them in 1948. Subcarpathian kaolin was used to heap the Kurgan. The remains of a skeleton with the head eastward were in the central part of the tumulus. Pieces of a skull, teeth, and almost decayed femurs were preserved. According to the expert's report from the Jagiellonian University anthropology department, these are the remains of an elderly individual, probably male. There was a well-preserved cross denar from the first part of the 11th century near the upper part of the right femur in addition to parts of a highly rusted iron object with a sleeve (11 cm long) and one-sided cutting edge found next to the left femur.

The American Beech in Jawczyce - a 200-year-old tree, very rare in Poland. Its characteristic features are not just the age and the size, it also changes its colour three times a year. The leaves are green in spring, red in summer and golden in autumn.

Monument to the National Heroes in Biskupice - it reminds the tragic fate of the local people, the burial places of the majority of which is unknown. The monument was raised to commemorate the World War II heroes and the events of 8-10 December 1943.

Cemetery Chapel in Łazany - a slender building in the Gothic Revival style from 1893 was created by J. Sawicki. The Dunin-Brzeziński family founded it. Their tomb crypt is inside the chapel. The family coat of arms - Łabędź - is placed on the portal. The parishioners renovated the façade of the chapel around 2000.

Shrines

They are an inherent element of the Polish landscape. Wooden, brick and stone, bigger and smaller, on the sides of the roads - they are all charming in their own way. Over seventy shrines scattered over the whole commune area show the affection of the successive generations to the "faith of the fathers".

Culture

Biskupice Amateur Wind Band - works under the patronage of the Biskupice Community Council. The band was set up in 1996 and it is conducted by Mr Eugeniusz Sokół. The band often represents the community during the multiple parades and

